

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 1, Article Number: 1C0335

EDUCATION SCIENCES

Received: October 2010

Accepted: January 2011

Series : 1C

ISSN : 1308-7274

© 2010 www.newwsa.com

Berfu Kızılaslan Tunçer

Çanakkale 18 Mart University

berfutuncer@gmail.com

Canakkale-Turkey

**İLKÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN 2005 İLKÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN
ETKİNLİKLER, PROJE ÖDEVLERİ VE SEVİYE BELİRLEME SINAVINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

ÖZET

2005 İlköğretim programı öğrencilerin bilgiyi kendilerinin yapılandırılmasını temel alması sebebiyle öğrenme-öğretme sürecinde birçok etkinlik yapmayı ve proje ödevlerini gerektirmektedir. Ancak bu çalışmaların etkili olmasında öğretmenlerin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Özellikle öğrencilerin ilköğretim ikinci kademenin ilk yılında Seviye Belirleme Sınavı'na girecek olmaları öğretmen ve öğrencilerin bu çalışmalara bakış açıları üzerinde etkili olmaktadır. Bu çalışmanın amacı, ilköğretim birinci devre öğretmenlerinin etkinlikler, proje ödevleri ve SBS'ye ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde 2005 İlköğretim programında yer alan etkinliklere ilişkin olumlu görüşlere sahip oldukları ancak uygulanışı ile ilgili sorunlar yaşadıklarını belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu Seviye Belirleme Sınavının 2005 İlköğretim programında yer alan etkinlik ve proje ödevleri ile tutarlılık göstermediğini düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik, Proje Ödevleri, Seviye Belirleme Sınavı, İlköğretim, Öğretmen Görüşleri

**THE EVALUATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' PERCEPTIONS ABOUT THE ACTIVITIES
AND PROJECT HOMEWORKS IN 2005 PRIMARY EDUCATION PROGRAM AND SBS (LEVEL
ASSESSMENT EXAM)**

ABSTRACT

2005 Primary Education Program requires a lot of activities and project homeworks in learning-teaching process. Because it bases on students' structuring knowledge. However, teachers' perceptions are very important for the efficiency of these studies. The fact that the students have an exam (SBS) next year has an impact on students' and teachers' perceptions about project homeworks and activities. The aim of the research is to evaluate the perceptions of primary school teachers about activities, project homeworks and SBS. Semi-structured interview form was used in this qualitative research. When the teachers' responses were evaluated, it was found that they have positive perceptions about the activities but have problems about their applications. Most of the teachers think that there is no consistency between and activities and project homeworks.

Keywords: Activities, Project Homeworks, SBS, Primary Education, Teacher Perceptions

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Bilgi çağı olarak adlandırılan çağımızda bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmeler bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve yeni bilgiler meydana getirme işlemlerini hızlandırmıştır. Bunun sonucu olarak toplumların gereksinim duyduğu yetişmiş insan tipi de değişime uğramıştır. Çağın gerektirdiği bireyleri yetiştirmek görevini üstlenmiş olan eğitim sisteminde sorgulamaya gidilmesi ve düşünen, üreten ve problem çözen bireyleri yetiştirecek düzenlemeler yapılması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu değişimi gerçekleştirmek amacıyla Türkiye’de ilköğretim programlarının geliştirilmesi yoluna gidilmiştir. Bu amaçla 2004 yılında pilot uygulaması gerçekleştirilen ilköğretim programları 2005 yılında tüm ülkede uygulanmaya başlanmıştır.

Bir eğitim sistemini oluşturan öğelerin başında öğretim programı gelir (Korkmaz, 2006). Öğretim programı okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsayan yaşantı düzeneğidir (Demirel, 2007). 2005 ilköğretim programı yapılandırmacı kuram temel alınarak hazırlanmıştır. Yapılandırmacılık yaklaşımında amaç, öğrenenlerin ne yapacaklarını önceden belirlemek değil, bireylere araçlar ve öğrenme materyalleri ile öğrenmeye kendi istekleri doğrultusunda yön vermeleri için fırsat vermektir (Erdem, 2001). Yapılandırmacılık, öğrenenlere öğrenmeyi öğretmekte ve onlar için bilgiyi anlamlı kılmaktadır. Eğitimin yeni hedefi; bilgiyi nasıl ve nerede kullanacağını bilen, kendi öğrenme yöntemlerini tanıyıp etkili bir biçimde kullanan ve yeni bilgiler üretmede önceki bilgilerinden yararlanan bir insan modeli yaratmadır. Bu hedefe ulaşmada yapılandırmacı yaklaşım önemli bir rol oynamaktadır (Erdem, 2001).

Bu anlayışa göre öğretim, öğretmen ya da konu merkezli değil, öğrenci merkezli olmalıdır. Ders içerikleri etkinliklerle zenginleştirilerek öğrenci merkezli hale getirilmelidir. Böylece öğretmen merkezli anlayıştan, öğrenciyi merkeze alan bir öğretim anlayışı ön plana çıkmaktadır. Öğrenci kendisine sunulan bilgileri ezberleyerek, edilgen bir biçimde öğrenmeye çalışmak yerine, öğrenme - öğretme sürecine aktif olarak katılmalıdır (Titiz, 2005).

Bu anlayışa uygun olarak 2005 ilköğretim programlarında sınıf içi etkinlikler ve proje ödevleri yer almaktadır. Programa göre proje ödevleri her sınıfta yılda bir kez uygulanmaktadır. Ayrıca sınıf içinde yapılması önerilen proje çalışmaları da bulunmaktadır (MEB, 2006). Projeler, bir kavram ya da becerinin kazandırılmasını amaçlayan bir problemin çözümü için, öğrencilerin özgür bir şekilde grup hâlinde veya bireysel olarak yaptıkları çalışmalardır. Bir öğrencinin verilen problemin çözümünü bulabilmek için, problemi nasıl ve hangi sırayı izleyerek çözebileceğine bağımsız bir şekilde karar verebilmesi projenin temel özelliğidir (Kubinova, Novotna ve Littler, 1998). Fogarty’ye (1997:78) göre proje öğretimi; yaratma, uygulama ve üretimin sentezinden oluşturulmuştur. Proje uygun bir zaman dilimi içinde yapılır. Bu süre projenin türüne göre bir haftadan bir döneme kadar olabilir. Proje öğretimi, bir şeyin üretilmesi için yoğun çalışmaya, yaratıcılığa, iş birliğine ve deneyime dayalı öğrenmeyi destekler.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

2005 İlköğretim programı öğrencilerin bilgiyi kendilerinin yapılandırılmasını temel alması sebebiyle öğrenme-öğretme sürecinde birçok etkinlik yapmayı ve proje ödevlerini gerektirmektedir. Bu çalışmalarla, öğrencilerin eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, araştırma, iletişim ve bilgi teknolojilerini kullanma gibi ilköğretim programında belirtilen temel becerileri kullanması ve geliştirmesi amaçlanmaktadır. Ancak bu çalışmaların etkili olmasında ve amacına ulaşmasında öğretmenlerin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Özellikle öğrencilerin ilköğretim ikinci kademenin ilk yılında Seviye

Belirleme Sınavı'na girecek olmaları öğretmen ve öğrencilerin bu çalışmalara bakış açıları üzerinde etkili olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim birinci devre öğretmenlerinin etkinliklere, proje ödevlerine ve seviye belirleme sınavına ilişkin görüşlerini değerlendirmektir. Bu temel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Öğretmenlerin Seviye Belirleme Sınavı ile 2005 İlköğretim programında yer alan proje ödevleri ve etkinliklerin tutarlılığı hakkında görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlerin Seviye Belirleme Sınavı ile ilgili görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlerin öğrencilerin Seviye Belirleme Sınavına ilişkin görüş ve kaygı durumu hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlerin velilerin Seviye Belirleme Sınavına ilişkin görüş ve kaygı durumu hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlerin 2005 İlköğretim programında yer alan etkinlikler ile ilgili görüşleri nelerdir?
- Öğretmenlerin 2005 İlköğretim programında yer alan proje ödevleri ile ilgili görüşleri nelerdir?

3. DENEYSEL ÇALIŞMA (EXPERIMENTAL METHOD)

- **Evren ve Örneklem:** Bu araştırmanın evrenini Çanakkale ilinde görev yapan ilköğretim 5.sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme yolu izlenmiştir. Bu örnekleme yönteminde seçim için önemli olduğu düşünülen ölçütler belirlenmekte ve bu ölçütlere göre örnekleme yapılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu amaç doğrultusunda Çanakkale Milli Eğitim Müdürlüğü'nden Çanakkale il merkez ilçesindeki ilköğretim okullarının SBS ortalamaları alınmış, alt puan ortalamasında yer alan 2, orta puan ortalamasında yer alan 3 ve üst puan ortalamasında yer alan 3 okul olmak üzere 8 ilköğretim okulunda görev yapan 5.sınıf öğretmenleri araştırmanın örneklemini olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın katılımcılarına ilişkin kişisel özellikler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Tablo 1. Katılımcıların özellikleri
(Table 1.Properties of participants)

Katılımcılar	Mesleki Deneyim (Yıl)	Cinsiyet	Okul Ortalaması
Ö1	30	Kadın	Alt
Ö2	21	Kadın	Alt
Ö3	22	Erkek	Üst
Ö4	26	Kadın	Üst
Ö5	26	Erkek	Üst
Ö6	29	Kadın	Üst
Ö7	24	Erkek	Üst
Ö8	24	Erkek	Orta
Ö9	26	Kadın	Orta
Ö10	25	Kadın	Orta
Ö11	24	Kadın	Orta
Ö12	24	Kadın	Orta
Ö13	24	Kadın	Alt
Ö14	14	Kadın	Alt
Ö15	30	Kadın	Alt

- **Verilerin Toplanması ve Analizi:** Çalışmada veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, özel bir konuda derinlemesine soru

sorma ve cevap eksikse ya da açık değilse tekrar soru sorarak durumu daha açıklayıcı hale getirip cevapları tamamlama fırsatı veren bir tekniktir (Çepni, 2007). Literatür taraması ile elde edilen veriler doğrultusunda araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlandıktan sonra Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde görev yapan alan uzmanı öğretim elemanlarının görüşlerine sunulmuş ve bu görüşler doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Bu formda öğretmenlerin görüşlerini almaya yönelik 6 adet açık uçlu soru bulunmaktadır.

Görüşmelere başlamadan önce öğretmenlere kıdem yılları sorularak not edilmiştir. Görüşmelerin süreleri farklılık göstermekle birlikte 5-15 dk. arasında gerçekleşmiştir. Öğretmenlerden izin alınarak görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir.

Görüşmelerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

4. BULGULAR VE TARTIŞMALAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Öğretmenlerin kendilerine yöneltilen sorulara verdikleri yanıtlar tablolar halinde analiz edilmiştir:

- **Soru 1:** Bildiğiniz üzere 2005 İlköğretim programı bilgi vermekten ziyade bilgiye ulaşma yollarını öğretmeyi amaçlayan bir program. Bu program sizce SBS (Seviye Belirleme Sınavı) ve sorularıyla tutarlılık gösteriyor mu?

Tablo 2. Katılımcıların Soru 1 için verdikleri yanıtların analizi
(Table 2. The analysis of the participants' responses about Question 1)

Katılımcılar	Kategoriler	Yanıtlar
Ö1, Ö7, Ö8	Bilgim Yok	<ul style="list-style-type: none">• SBS daha çok 6-7-8.sınıflar için, bir şey söyleyemem(Ö1) (Ö8)• Araştırmadım (Ö7)
Ö9, Ö14, Ö15	Kısmen tutarlı	<ul style="list-style-type: none">• Önceden olduğu gibi iyice bilgiye dayanan sorular yok, ama belirleyici olan sorularda var arada (Ö9)• Görselliğe önem veriyorlar, açıklamalar yapılmış ama çocuk ne kadar bilgiye ulaşmış o belli değil. Bilgiye ulaşmışsa sınavda başarılı oluyor (Ö14)• Derste başarılı öğrenciyi strese sokrak başarısız olmasına sebep olabiliyor, başarısız öğrenci de sınav var diye çalışıp başarılı olabiliyor (Ö15)
Ö2	Tutarlı	<ul style="list-style-type: none">• Mutlaka gösteriyordur, soruları çok incelemedim (Ö2)
Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13	Tutarsız	<ul style="list-style-type: none">• Tamamen bilgiye dayalı soruyorlar (Ö3) (Ö6)• Sorulara baktığımızda işlediğimiz konulardan oluyoruz ama o programı tam uygulayamıyoruz (Ö4) (Ö10)• Hiç tahmin etmediği sorular soruyorlar (Ö5)• Eski programa göre sorular soruyorlar (Ö11)• Bilgi vermeden veriliyor, doğruyu yanlış bulmaları isteniyor (Ö12)• Sorularla konular arasında uyumsuzluk olabiliyor. Soru tipleri de farklı, bazen yoruma dayalı, bazen bilgiye dayalı sorular çıkıyor (Ö13)• Ders işlenirken de o sorularla ilgili bir şey göremiyorsunuz. Hep etkinliğe dayalı şeyler var, ama SBS'de öyle değil (Ö13)

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların Soru 1'e verdikleri yanıtların dört ana başlık altında toplandığı görülmektedir. Bu ana başlıklar, tutarlı, tutarsız, kısmen tutarlı ve bilgim yok şeklindedir. Programın SBS ile tutarlılığı konusunda bilgisinin olmadığını belirten üç öğretmen, SBS'nin 6-7-8.sınıfları ilgilendirdiğini ve bu nedenle araştırmadıklarını söylemişlerdir. Kısmen tutarlı olduğu görüşünde olan üç öğretmen SBS'de eskisi kadar bilgiye dayanan sorular olmadığını gerekçe göstermişlerdir. Ayrıca konularla soruların zaman zaman uyumsuzluk gösterdiğini belirtmişlerdir. Tutarsız olduğu görüşünde olan sekiz öğretmen ise SBS'de bilgiye dayalı sorular sorulmasını, 2005 programını tam olarak uygulayamamalarını, eski programa dayalı sorular sorulmasını ve işlenen konularla SBS sorularının uyumsuzluğunu gerekçe göstermişlerdir.

- **Soru 2:** Sizce SBS gerekli bir sınav mı? Uygulanışı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Tablo 3. Katılımcıların Soru 2 için verdikleri yanıtların analizi
(Table 3. The analysis of the participants' responses about Question 2)

Katılımcılar	Kategoriler	Yanıtlar
Ö3, Ö6, Ö12, Ö15, Ö5	Gerekli	<ul style="list-style-type: none">• 8.sınıfta üç kere yapılabilir, sene başında, ortasında ve sonunda (Ö3)• Konularla sorular birliktelik göstermeli (Ö6)• Üç sınıfta da uygulanması iyi (Ö12)• Yılın ortasında uygulanırsa daha iyi olur ama bilgiyi ölçüyor (Ö15)
Ö1, Ö2, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö9	Gereksiz	<ul style="list-style-type: none">• Önceden olduğu gibi son sınıfta olsun (Ö11) (Ö1) (Ö2) (Ö13)• Yıllara göre alınan notlar doğrultusunda seçme yapılsın (Ö9) (Ö2) (Ö7)• Dershaneyi üç sınıfta da gidiyorlar, sadece son sınıfta olsun (Ö4)• Hiç sınav olmamalı (Ö8)• Yetenekleri dikkate alınmalı (Ö11)• Okullar çoğaltılmalı (Ö14)

Tablo 3 incelendiğinde, Soru 2'ye verilen yanıtların gerekli ve gereksiz olmak üzere iki kategori oluşturduğu görülmektedir. SBS'nin gerekli olduğunu düşünen beş öğretmenden biri sekizinci sınıfın ortasında ve bir kez uygulanması gerektiğini, bir diğeri sekizinci sınıfta üç kez uygulanabileceğini ve bir öğretmende üç sınıfta da uygulanması gerektiğini belirtmişlerdir. SBS'nin gereksiz olduğunu düşünen on öğretmen ise mutlaka uygulanacaksa sadece son sınıfta bir kez olmasını, notlarla seçme yapılmasını, yeteneklerinin dikkate alınmasını ve okulların çoğaltılmasını önermişlerdir.

- **Soru 3:** Öğrencilerin SBS ile ilgili size yönelttikleri görüşleri ve kaygıları var mı?

Tablo 4. Katılımcıların Soru 3 için verdikleri yanıtların analizi
(Table 4. The analysis of the participants' responses about Question 3)

Katılımcılar	Kategoriler	Yanıtlar
Ö3, Ö10, Ö11, Ö15, Ö5, Ö12, Ö14	Görüşleri ve kaygıları yok	<ul style="list-style-type: none">• Onlar farkında değiller henüz, seneye ancak bilinçlenecekler (Ö3) (Ö11) (Ö12) (Ö15)• Biz fırsat vermiyoruz, SBS'ye yönelik çalışmalar yapıyoruz (Ö5)• Onlara ne kadar ders yapmasan o kadar iyi (Ö10)• Zaten seviyemiz düşük, bilinçli değiller (Ö14)
Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö1, Ö13	Görüşleri ve kaygıları var	<ul style="list-style-type: none">• Seneye ne yapacağız demeye başladılar (Ö2)• Müthiş kaygıları var ama iyi öğrencilerin (Ö4)• Hangi okula gideceğim, fen lisesine girebilir miyim diye soruyorlar (Ö7) (Ö13)• Kitaptaki etkinlikler öğrencilere boşa harcanmış zaman gibi geliyor (Ö7)

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların yanıtlarının görüşleri ve kaygıları yok ve görüşleri ve kaygıları var olmak üzere iki kategoride toplandığı görülmektedir. Yedi öğretmen öğrencilerin SBS ile ilgili görüş ve kaygılarının olmadığını belirtmiş, bunun nedeni olarak da SBS'ye ilişkin bilinçli olmamalarını, seviyelerinin düşük olmasını ve SBS'ye yönelik çalışmalar yapıyor olmasını göstermişlerdir. Öğrencilerin SBS ile ilgili görüş sahibi olduklarını ve kaygılandıklarını belirten sekiz öğretmen ise etkinliklerin öğrencilere boşa harcanmış zaman gibi geldiğini ve hangi okula gideceklerini sorduklarını belirtmişlerdir.

- **Soru 4:** Velilerin SBS ile ilgili size yönlendirdikleri görüşleri ve kaygıları var mı?

Tablo 5. Katılımcıların Soru 4 için verdikleri yanıtların analizi
(Table 5. The analysis of the participants' responses about Question 4)

Katılımcılar	Kategoriler	Yanıtlar
Ö6, Ö10, Ö11, Ö15, Ö5, Ö14	Yok	<ul style="list-style-type: none">• Kaynak kitap soruyorlar daha çok (Ö6)• Veliler ancak seneye ilgilenir (Ö10)• Hiçbir istekleri yok, bilinçsizler (Ö11)
Ö3, Ö2, Ö4, Ö7, Ö8, Ö9, Ö1, Ö13, Ö12	Var	<ul style="list-style-type: none">• Anne babalar da bizim gibi endişeli (Ö9) (Ö12)• Bazılarına verdiklerim çok geliyor, bazıları da daha çok verir diyor (Ö1)• Bu seneden daha çok etüt yapalım, daha iyi hazırlansınlar gibi teklifler geldi (Ö2)• Sınava hazırla, bilgi ver, çok soru çöz diyorlar (Ö3) (Ö7)

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların yanıtlarının "görüşleri ve kaygıları yok" ve "görüşleri ve kaygıları var" olmak üzere iki kategoride toplandığı görülmektedir. Altı öğretmen velilerin SBS ile ilgili görüş ve kaygılarının olmadığını söylemiş, bunun nedeninin velilerin bilinçsizliği olduğunu belirtmişlerdir. Velilerin SBS ile ilgili görüş sahibi olduklarını

ve kaygılandıklarını söyleyen dokuz öğretmen ise daha çok soru çözülmesini ve ödev verilmesini istediklerini belirtmişlerdir.

- **Soru 5:** 2005 İlköğretim programında yer alan etkinlikler hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Tablo 6. Katılımcıların Soru 5 için verdikleri yanıtların analizi
(Table 6. The analysis of the participants' responses about Question 5)

Kategoriler	
Olumlu Yanları <ul style="list-style-type: none">• Çocuk açısından faydalı, bir şeyler üretiyorlar (Ö2) (Ö7)• Araştırma öğreticidir (Ö3)• Kalıcı öğrenme sağlıyor (Ö4)• Öğrenmeye katkı sağlıyor (Ö8) (Ö15)• Zevkli oluyor (Ö14) (Ö15)• Yaparak yaşayarak öğrenme sağlıyor (Ö9)	Olumsuz Yanları <ul style="list-style-type: none">• Çocukta malzeme yoksa aile desteklemiyorsa olmuyor (Ö1) (Ö13)• Araç gereç eksikliği oluyor (Ö2)• Zaman kaybı oluyor (Ö2) (Ö3) (Ö8) (Ö13)• Seviye farkı var (Ö4)• Sınıflar çok kalabalık (Ö4) (Ö5) (Ö10)• Öğretmeni yoruyor (Ö4) (Ö6)• Konularla etkinlikler özellikle Sosyal Bilgiler dersinde uyuşmuyor (Ö5) (Ö9)• Çok fazla etkinlik var (Ö8) (Ö10)• Çocuklara boşa harcanan zaman gibi geliyor (Ö9)• Etkinlik yaparken vermem gereken bilgiyi veremiyorum (Ö9)• Program çok yüklü (Ö9)• Öğrenciler isteksiz, not için yapıyorlar (Ö11)• SBS'den iyi puan almaları için eski programı da uygulamak zorundayım (Ö11) (Ö12)• Etkinlikler çok basit (Ö12)

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların verdikleri yanıtların etkinliklerin olumlu yönleri ve etkinliklerin olumsuz yönleri olmak üzere iki kategoride toplandığı görülmektedir. Etkinliklerin olumlu yönleri zevkli olması, kalıcı öğrenme sağlaması, araştırmaya yönlendirmesi ve öğrenmeye katkı sağlaması olarak gösterilmiştir. Olumsuz yönlerinin ise çok fazla sayıda olması, malzeme eksikliğinin olması, sınıfların kalabalık olması ve sınıflarda seviye farkının bulunması ile konularla etkinliklerin uyuşmaması olduğu belirtilmiştir.

- **Soru 6:** 2005 İlköğretim programında yer alan proje ödevleri hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Tablo 7. Katılımcıların Soru 6 için verdikleri yanıtların analizi
(Table 7. The analysis of the participants' responses about Question 6)

Kategoriler	
Olumlu Yanları <ul style="list-style-type: none">• Zekayı geliştiriyor (Ö11)• Yaparak yaşayarak öğrenme sağlıyor (Ö9)• Grup halinde çalışmaya yönlendiriyor (Ö1)• Kendine güven duymasını sağlıyor (Ö2)• Araştırmaya yönlendiriyor (Ö3)	Olumsuz Yanları <ul style="list-style-type: none">• Çok fazla proje var (Ö1) (Ö13)• Aile yapıyor (Ö1) (Ö4) (Ö5) (Ö6) (Ö7) (Ö8) (Ö9) (Ö10) (Ö13) (Ö14)• Külfet gibi geliyor öğrencilere (Ö1) (Ö8)• Aile ilgilenmeyince yapılamıyor (Ö15)• Sınıf içinde uygulanamıyor (Ö12) (Ö14)• SBS'ye hazırlamaya yardımcı olmuyor (Ö3)

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların verdikleri yanıtların proje ödevlerinin olumlu yönleri ve proje ödevlerinin olumsuz yönleri olmak üzere iki kategoride toplandığı görülmektedir. Etkinliklerin olumlu yönleri zekayı geliştirmesi, yaparak yaşayarak öğrenme sağlaması, araştırmaya yönlendirmesi ve kendine güven duymayı sağlaması olarak gösterilmiştir. Olumsuz yönlerinin ise çok fazla sayıda olması, ailelerin yapıyor olması, sınıf içinde uygulanamaması ve SBS'ye yardımcı olmaması olduğu belirtilmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS)

Görüşmelerden elde edilen bilgilere göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu Seviye Belirleme Sınavının 2005 İlköğretim programında yer alan etkinlik ve proje ödevleri ile tutarlılık göstermediğini düşünmektedirler. Bunun nedeninin de Seviye Belirleme Sınavı'nda sorulan soruların bilgiye dayalı olması olduğunu belirtmektedirler. İlköğretim programı öğrencilerin eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme gibi temel becerileri kazanmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda Seviye Belirleme Sınavında yer alan soruların bilgiyi ölçmekten çok, bu becerileri ölçmek üzere hazırlanması gerekmektedir. Soruların bu doğrultuda hazırlanmasının velilerin ve öğrencileri Seviye Belirleme Sınavına ilişkin kaygılarını da azaltacağı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin 2005 İlköğretim programında yer alan etkinliklere ilişkin görüşleri incelendiğinde; her etkinliğin sınıfın özel şartlarına uymadığını, etkinlik sayısının çok fazla olduğunu, çok zaman aldığını, bazı derslerde etkinlik yapmanın uygun olmadığını belirttikleri ancak derslerde kalıcı öğrenmeler sağladığını düşündükleri görülmektedir. 2005 ilköğretim programında yer alan etkinliklerin örnek olduğu düşünüldüğünde öğretmenlerin program hakkında eksik bilgiye sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenler kendi sınıflarına uygun etkinlikler tasarlamalı ve öğrencilerin yeterli öğrenme düzeyine erişmelerini sağlayacak sayıda etkinlik yapmalıdırlar. Bu nedenle öğretmenlere programa ilişkin eksik bilgilerini tamamlamalarını sağlayacak bilgilendirmelerinin yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Proje ödevlerine ilişkin olarak öğretmenler projelerin veliler tarafından yapılmasının bu çalışmaların verimli olmasını engellediğini belirtmişlerdir. Bu nedenle velilerin proje ödevlerinin uygulanışı hususunda öğretmenler tarafından bilgilendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu velilerin öğrencileri Seviye Belirleme Sınavına hazırlamak amacıyla öğretmenden ödev vermesini istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin ise ilköğretim 5.sınıfta okumakta olduklarından henüz Seviye Belirleme Sınavına ilişkin kaygı duymadıklarını belirtmişlerdir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Çepni, S., (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. (Genişletilmiş 3. Baskı), Trabzon: Celepler Matbaacılık.
2. Demirel, Ö., (2007) *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayınları.
3. Erdem, E., (2001), "Program Geliştirmede yapılandırıcılık Yaklaşımı" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara
4. Fogarty, R., (1997). *Problem Based Learning & Other Curriculum Models for the Multiple Inteligences Classroom*. USA: Skylight Profesiona Development.
5. Korkmaz, İ., (2006) *Yeni İlköğretim Birinci Sınıf Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi*.
http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/articles/2006/16/IKORKMAZ.PDF

6. Kubinova, M., Novotna, J., and Littler, G.H., (1998). Projects and Mathematical Puzzles,-A Tool for Development of Mathematical Thinking. European Research in Mathematics Education. G.5.
7. M.E.B., (2006) Sosyal Bilgiler Öğretmen Kılavuz Kitabı. Ankara: Saray Matbaacılık.
8. Titiz, O., (2005), "Yeni Öğretim Sistemi", Zambak Yayınları, İstanbul
9. Yıldırım, A. ve Simsek, H., (2006) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.